

TOPUNIVERSITEIT (1): EUROPACOLLEGE

Netwerk van **GOLD**

Het Europacollege in Brugge opent zijn 57ste academiejaar. Hoe immens is de reikwijdte en het relatieweb van deze gereputeerde kweekschool voor eurocraten en euromanagers? En hoe invloedrijk zijn haar alumni?

Bij zijn vertrek eind januari 2005 als spoorbaas bij de NMBS schonk Karel Vinck een deel van zijn ontslagpremie — 25.000 euro — aan het Europacollege. Drie jaar daarvoor had hij van Luc Coene, toenmalig kabinetschef van premier Guy Verhofstadt (VLD), het dringende telefoontje gekregen of hij geen topman van het overheidsbedrijf wou worden. Coene is een oud-student van het Brugse college. En Vinck werd na zijn ontslag opgevolgd door Marc Descheemaeker, ook een kwekeling van de gereputeerde school.

Het is maar één van de vele meanders die je in het relatieweb van de alumni en het mecenaat van het Europacollege aantreft. “Een netwerk dat goud waard is,” bevestigt Norbert Vanhove, een ancien die meer dan 35 jaar les gaf aan het college en sinds 2001 de fondsenwerving leidt. Critici bestempelen dit web van oud-studenten wel eens als een ‘Europese maffia’, omdat ze overal verspreid zitten op sleutelposities in de Europese ambtenarij en het internationale bedrijfsleven.

“Ik hoor die benaming niet graag, zelfs niet als geuzentitel,” vindt Paul Demaret, rector van het Europacollege. “We zijn geen gesloten gezelschap. Wel vinden de oud-studenten elkaar makkelijker door hun open vorming en multiculturele ervaring.” En die *old boys* of *old girls* ondereen kunnen deuren openen, wat onmiskenbaar zijn nut heeft. Zoals elk najaar bij de keuze van een prestigieuze gastspreker voor de opening van het academische jaar. “Ook dit jaar hebben we een kwaliteitsspreker,” aldus de rector. Maar over de identiteit blijft hij discreet. “Te vroeg namen noemen, zou onvoorzichtig zijn.”

**PATRICK MOENAERT (BURGEMEESTER BRUGGE),
JEAN-LUC DEHAENE,
KRIS PEETERS (VLAAMS MINISTER-PRESIDENT)
EN PAUL DEMARET (EUROPACOLLEGE)**

"Ik houd niet van de benaming 'Europese maffia', zelfs niet als geuzentitel."

De pen van de premier

Het is niet ongebruikelijk dat "bekende Europese politieke persoonlijkheden", aldus de rector, discreet solliciteren voor deze openingsrede op de campus. Het relatieweb kan daarbij dienst doen als antenne, klankbord of buffer. Alumni worden ook vaak persoonlijk ingeschakeld voor hun expertise of gezag. Koen Lenaerts, oud-student van de school en rechter bij het Europees Hof van Justitie, hield de pen vast van Guy Verhofstadt toen hij in 2002 een politiek zeer geladen openingstoespraak hield. Verhofstadt pleitte toen tegen de invoering van een 'presidentieel regime' in Europa, de verkiezing van een voorzitter door de grote lidstaten, en dit zeer tot ongenoegen van Frankrijk, Groot-Brittannië en Spanje.

Een andere alumnus is Marilyn Neven, 28 jaar jong en al drie jaar lang de Europese rechterhand van voormalig premier Jean-Luc Dehaene (CD&V), zelf voorzitter van het Europacollege. Ook van Yves Leterme is bekend dat hij zich graag met ex-studenten van het college laat omringen. Tijdens de jongste regeringsonderhandelingen op Hertoginnedal nam de 23-jarige Davine Dujardin het secretariaat van de diverse werkgroepen waar.

In zijn 58-jarige bestaan is de invloed van het Europacollege als een van de meest vermaarde instituten voor Europe-

dachtegoed van de school — de zogenaamde *esprit de Bruges* — oogt niet min. Eén voorbeeld is de in ongenade gevallen Vlaamse topambtenaar en klokkenluider Rudy Aernoudt. Ook managers zoals Luc Missorten, ex-CFO bij Inbev en UCB, en Jan Van den Nieuwenhuijzen, gedelegeerd bestuurder van SD Worx, zijn rekruten van het college. Of politici zoals Guy Spitaels (PS).

Namen van buitenlandse oud-studenten die met een diploma van het Europacollege op zak invloedrijke posities bekleden, zijn even talrijk: zoals de Nederlandse diplomaat Jaap De Zwaan, directeur van het Clingendael Instituut, de Duitser Alexander Schaub, directeur-generaal Interne Markt bij de Commissie, of de Canadese Louise Fréchette, tot voor kort plaatsvervangend secretaris-generaal bij de Verenigde Naties.

Twee andere alumni die een niet onbelangrijke stem in het Europese kapittel hebben als directeur-generaal bij de Commissie, zijn de Brit Jonathan Faull (Justitie, Vrijheid en Veiligheid) en de Fransman Robert Verrue (Belastingen en Douane-unie). In Brussel is ook college-oudgediende Dana Spinant actief, hoofdredactrice van European Voice, het enige onafhankelijke weekblad dat op exclusieve basis de Europese actualiteit opvolgt.

Zelfs de Amerikaanse CIA-agente Valerie Plame ■■■

PATRICK MOENAERT
(EX-BURGEMEESTER BRUGGE)
De rector van de school en voorzitter van het Europacollege.

JEAN-LUC DEHAENE
(VOORZITTER UMICORE)
De voormalige premier van België en voorzitter van het Europacollege.

KAREL VINCK
(VOORZITTER UMICORE)
Schonk 25.000 euro aan het college.

VALERIE PLAME (CIA-AGENTE)
Oud-studente van het Europacollege raakte verwickeld in politiek schandaal.

se postuniversitaire studies alleen maar toegenomen. Gek genoeg fungeerde de beruchte 'Bruges Speech' in 1988 van Margaret Thatcher daarbij als een katalysator. De manier waarop de *Iron Lady* in Brugge eloquent en zonder franjes het Britse euroscepticisme een stem gaf, sloeg in EU-kringen wel in als een bom maar versterkte ook de reputatie van het college als Europees studieplatform.

"Ik moet zelden uitleggen wie we zijn," glimlacht fondsenwerver Norbert Vanhove. "Zelfs aan de top van grote multinationals klinkt onze naam als een klok. Trouwens, alle grote advocatenkantoren maken hier in de lente hun opwachting om afgestudeerden te rekruteren." Die goodwill bij het bedrijfsleven hielp ook om de jongste uitbreiding van de campus aan de Brugse Verversdijk (prijskaartje: 14 miljoen euro) te financieren. "We kregen een zestigtal bedrijven zover om ons te sponsoren," vertelt Vanhove.

L'esprit de Bruges

Het lijstje Belgische 'totalumni' dat zich gedurende een jaar onderdompelde in het Europese, multiculturele ge-

EUROPACOLLEGE NUMBERS	
415	studenten (*)
9000	alumni
16.400	euro inschrijvingsgeld per student
23.000	euro reële kostprijs per student
90%	geniet van een beurs
19,5	miljoen euro jaarbudget (*)
41	academische stafleden (*)
147	administratieve stafleden (*)
69	stafleden Development Office
189	gastdocenten (*)
14	miljoen euro: kostprijs nieuwe Verversdijkcampus

(*) Campus in Brugge en Natolin (Polen)

■■■ is een oud-studente van het college. Zij kwam in 2003 in een politiek schandaal terecht omdat haar man, een voormalige ambassadeur, scherpe kritiek had geuit op verklaringen van president Bush dat Saddam Hoessein uranium op de kop wou tikken in Afrika.

Geen drukingsgroep

Het adressenlijstje van de 'Annuaire des Anciens' van het Europacollege oogt stilaan indrukwekkend. Alleen al in Brussel zijn niet minder dan 1200 alumni professioneel actief. Op elk directoraat-generaal vind je wel een of twee oud-studenten van het college terug. Speculaties over de invloed van dit alumninetwork in het Europese beslissingsproces worden echter minzaam afgewimpeld. "Macht frustrert ons niet," glimlacht Fabien Durand, voorzitter van de Alumni Vereniging, die met drie voltijdse stafleden en een jaarbudget van 150.000 euro meer dan 9000 leden groepeerd. "We zijn geen maffiosi en we hebben evenmin de ambitie om een politieke beweging of drukingsgroep te worden. We vormen wel een platform van *decision makers*."

Marc Vuijsteke bevestigt dat er een informeel netwerk is. "Maar of dit deuren opent, valt moeilijk te achterhalen. Het werkt in ieder geval drempelverlagend." Deze kenner van de Franse middeleeuwse literatuur leidt vandaag de Development Office, een cel binnen het college dat autonoom met meer dan zestig medewerkers jaarlijks 5 miljoen euro omzet draait en voor extra inkomsten van het college zorgt door middel van contractonderzoek en consultancy voor diverse EU-instellingen.

Heeft het Europacollege invloed op de Europese besluitvorming? "Ontegensprekelijk," antwoordt hij. "Maar dan vooral door het niveau van onze docenten en hun werktrein. Zelf zal de school niet lobbyen, toch niet op institutioneel niveau." Toch lijkt het college erg verstrengeld met het EU-apparaat. Twee contracten illustreren dit. De afdeling van Marc Vuijsteke verzorgt in haar eentje de helpdesk en diverse publicaties van het directoraat-generaal Pers en Communicatie. In een ander dienstencontract volgt het college in opdracht van het directoraat-generaal Interne Markt de Europese marktwerking op.

De Brugse kweekschool voor eurocraten wordt vaak in één adem genoemd met andere prestigieuze instellingen waar *civil servants* worden gedruild voor hun publieke opdracht, zoals het Franse ENA of de Ecole Polytechnique. Die vergelijking gaat echter niet helemaal op. Slechts 25% van de gediplomeerden die de school sinds haar oprichting in 1949 heeft afgeleverd, koos voor een carrière in de Europese ambtenarij. Een verrassend cijfer. De meerderheid — of nagenoeg 50% — gaf de voorkeur aan een loopbaan in

LEIDEN LOBBYING

In 2005 verdween er een flinke hap uit de subsidies voor het Europacollege. De Belgische federale overheid vermindert zijn toelage plots met een derde: van 1,565 miljoen euro (in 2004) naar 1,087 miljoen. Op een academisch jaarbudget van pakweg 11 miljoen euro was dit niet niks, stelt rector Paul Demaret: "Het jaar 2005 eindigde daardoor op een verlies van 120.000 euro. Nadien hebben we de federale toelage, met behulp van intense lobbying, voor het jaar 2006 kunnen optrekken naar 1,503 miljoen euro."

Naar verluidt legde Jean-Luc Dehaene (CD&V), voorzitter van het college, daarbij zijn volle gewicht in de schaal. De fondsen van de federale overheid werden intussen overgeheveld van het ministerie voor Wetenschapsbeleid naar het ministerie van Buitenlandse Zaken. Toeval of niet, eind vorig jaar mocht minister Karel De Gucht (VLD) het lintje doorknippen van een nieuwe studierichting 'EU-internationale relaties en diplomatie' op de Brugse campus. Voor het boekjaar 2007 zal het Europacollege kunnen landen op een federale toelage van 1,525 miljoen.

25% van de gediplomeerden kiest voor een carrière in de Europese ambtenarij.

onderneming van historische afmetingen, waar wij ons als Europeanen niet voor hoeven te schamen."

Pikant detail. Voor het academiejaar 2007-2008, dat volgende week officieel van start gaat, hebben zich 312 studenten in Brugge ingeschreven en 103 in het Poolse Natolin, de buitenlandse antenne van het Europacollege. Traditioneel krijgt de lichte een 'patroon'. Ditmaal viel de keuze op twee recent vermoorde journalisten: Anna Politkovskaya en Hrant Dink. Dreigt die opmerkelijke beslissing de goede relaties van het college met Rusland niet negatief te beïnvloeden? Demaret vindt van niet. "Op vraag van de Russische Federatie en met de steun van de Europese Unie heeft het college onlangs deelgenomen aan de oprichting van een instituut voor Europese studies in Moskou," zegt hij. "Maar dat is geen reden voor het college als onafhankelijke academische instelling om een journalist die de vrijheid van pers ernstig nam, niet te mogen herdenken. Als Rusland aan een echte democratische maatschappij wil bouwen, moet zij alles in het werk stellen om een vrije pers te behouden."

Eén gevolg van die beslissing is wellicht dat we president Vladimir Poetin dit jaar niet op de openingstoespraak moeten verwachten. We zetten onze pronostiek dan maar op zijn Franse collega Nicolas Sarkozy of de Duitse kanselier Angela Merkel. Of, waarom niet, de pas benoemde Turkse president Abdullah Gül. De rector houdt de lippen stijf opeen. Eén tipje van de sluier wil hij wel lichten: "Ik denk niet dat het raadzaam is een tegenstander van de Europese constructie uit te nodigen. Het college is zonder twijfel een element van dit Europese bouwwerk. Het is niet in ons belang om vrijwillig bij te dragen tot de verzwakking ervan."

Piet Depuydt ■
piet.depuydt@trends.be